

V. A Kormány tagjainak rendeletei

A belügyminiszter 101/2023. (XII. 29.) BM rendelete a tűzvédelmi szabályzatról, a tűzvédelmi házirendről, valamint a tűzvédelmi oktatásról

A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény 47. § (2) bekezdés 12. és 18. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 66. § (1) bekezdés 7. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. A tűzvédelmi szabályzat

- 1. §** (1) A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Ttv.) 19. § (1) bekezdése szerinti gazdálkodó tevékenységet folytató magánszemély és jogi személy a rendeltetésszerű tevékenysége megkezdése előtt elkészíti a tűzvédelmi szabályzatot, és a tevékenység megkezdésének időpontjától elrendeli annak alkalmazását.
- (2) A tűzvédelmi szabályzatot a készítésére kötelezett a tűzvédelmi helyzetre kiható változás esetén legkésőbb a változástól számított 30 napon belül átdolgozza, és naprakészen tartja.

2. § A tűzvédelmi szabályzat tartalmazza

- a) a tűzvédelmi feladatot ellátó személyek feladatait és kötelezettségeit,
- b) a tűzvédelmi szervezet feladatára, felépítésére, működési és irányítási rendjére vonatkozó szabályokat,
- c) a tevékenységre és a tevékenység helyszínére vonatkozó tűzvédelmi használati szabályokat, előírásokat,
- d) a rendszeres és az alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenység végzésének szabályait,
- e) a tűzvédelmi ismeretekkel, a tűzvédelmi oktatással, a tűzvédelmi berendezések kezelésének, tűzvédelmi eszközök használatának elsajátításával kapcsolatos feladatokat,
- f) a munkavállalókra vonatkozó tűzvédelmi képesítési követelményeket,
- g) a 3. § (1) bekezdése szerinti tűzriadó terv hiányában a tűz esetén végrehajtandó feladatokat és viselkedési szabályokat, a végrehajtásért felelős beosztásokat,
- h) a létesítményi tűzoltóság működésének, szolgálatellátásának szabályait,
- i) a tűzvédelmi szabályzat készítésére kötelezett által üzemeltetett, bérelt épület, épületrész 50 főnél nagyobb befogadóképességű helyiségei esetében a – kiürítési számítással vagy azzal egyenértékű módon igazolt – megengedett maximális befogadóképességet, valamint a megengedett maximális befogadóképességnek megfelelő helyiséghasználat módját és felelősét,
- j) a tűzvédelmi szabályzat készítőjének nevét és elérhetőségét, a készítő aláírását, a készítés dátumát, a készítő jogszabályban meghatározott tűzvédelmi szakmai képesítését igazoló dokumentumot kiállító intézmény nevét, a dokumentum számát, a szakmai képesítés megnevezését, a kiállítás dátumát.

3. § (1) A tűzvédelmi szabályzat mellékletét képező tűzriadó tervet kell készíteni

- a) menekülésben korlátozott személyek elhelyezésére, ellátására, kezelésére, nevelésére, oktatására, gondozására, foglalkoztatására szolgáló rendeltetés esetén,
- b) oktatási intézmény esetén, ha annak megengedett maximális befogadóképessége meghaladja az 50 főt,
- c) ha a szabályzat készítésére kötelezett által üzemeltetett, bérelt vagy más jogcímen használt épület, épületrész tömegtartózkodás céljára szolgáló helyiséggel rendelkezik, vagy az épületrészen, épületen egyidejűleg 300-nál több fő tartózkodhat,
- d) 20-nál több férőhellyel rendelkező kereskedelmi szálláshely esetén,
- e) olyan épület, épületrész, szabadtér esetén, ahol 1000 kg vagy 1000 l mennyiséget meghaladó fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes osztályba tartozó anyag – az üzemanyagotöltő állomásokon a kimérő szerkezetekhez kapcsolódó technológiai tartályokban tárolt üzemanyagot figyelmen kívül hagyva – előállítás, feldolgozása, tárolása történik, és az anyag robbanásveszélyes állapotban fordulhat elő.

- (2) A tűzriadó terv tartalmazza
- a) az épületrészben, épületben, szabadterén tartózkodó veszélyeztetett személyek riasztási rendjét, az épületrész, épület, szabadter elhagyásának módját,
 - b) a tűz esetén végrehajtandó feladatokat és viselkedési szabályokat, különös tekintettel
 - ba) a tűzoltóság riasztásának módjára, a tűzjelzésre,
 - bb) a veszélyeztetett személyek értesítésére, riasztására,
 - bc) a kiürítésre, mentésre,
 - bd) a tűz oltására, a tűzvédelmi eszközök, berendezések kezelésére,
 - be) a technológiai folyamattal összefüggő feladatokra és a közművek elzárására vonatkozó szabályokra,
 - c) a végrehajtásért felelős beosztásokat,
 - d) a veszélyforrások megnevezését, utalással a védekezési szabályokra,
 - e) a létesítmény helyszínrajzát, az épület, épületrész szintenkénti alaprajzait
 - ea) a tűzvédelmi szempontból fontos berendezések, eszközök,
 - eb) a központi elzárók, kapcsolók,
 - ec) a vízszerezési helyek és az egyéb oltóanyag tároló helyek,
 - ed) a d) pont szerinti veszélyforrások,
 - ee) a kiürítési útvonalak és
 - ef) a 2. § i) pontja szerinti helyiségek esetében a helyiségek megengedett maximális befogadóképességének megjelölésével.
- (3) Épületrészre vonatkozó tűzriadó terv készítése során az épületrészt befogadó épület egyéb részére és az épületre kidolgozott tűzriadó tervet is figyelembe kell venni.
- (4) A tűzriadó tervet hozzáférhető helyen, az érintett épületrész, épület területén kell elhelyezni.
- (5) A tűzriadó tervben foglaltak végrehajtását évente legalább egy alkalommal az érintett munkavállalókkal gyakoroltatni kell. A gyakorlat eredményét értékelni és azt írásban rögzíteni, a gyakorlat során tapasztalt hibák, hiányosságok megszüntetésére 15 napon belül írásban intézkedni kell. A tervezett gyakorlatról annak időpontja előtt legalább 15 nappal, továbbá a gyakorlat bejelentett időpontjával kapcsolatos változásról a katasztrófavédelmi kirendeltséget vagy a honvédelemért felelős miniszter külön jogszabályban meghatározott hatáskörébe tartozó esetben a honvédelemért felelős minisztert, mint elsőfokú tűzvédelmi hatóságot értesíteni kell.

2. Az általános tűzvédelmi szabályzat

- 4. §** (1) A Ttv. 19. § (2a) bekezdése szerinti gazdálkodó tevékenységet folytató magánszemély, jogi személy – ha 2. § szerinti tűzvédelmi szabályzatot nem készít – az 1. melléklet szerinti általános tűzvédelmi szabályzatot alkalmazza.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti általános tűzvédelmi szabályzatot a gazdálkodó tevékenységet folytató magánszemély, jogi személy a rendeltetésszerű tevékenysége megkezdésétől alkalmazza.

3. A tűzvédelmi házirend

- 5. §** (1) A háromnál több építményszinttel rendelkező, tíznél több lakó- és üdülőegységet magában foglaló épületben, épületrészben a közös képviselő vagy az intézőbizottság elnöke, ezek hiányában az épület, épületrész tulajdonosa írásban kidolgozza és tűzvédelmi házirend elnevezéssel kiadja az épületre, épületrészre vonatkozó tűzvédelmi használati szabályokat, és gondoskodik ezek megismertetéséről, megtartásáról és megtartatásáról.
- (2) A tűzvédelmi házirend az épületre, épületrészre vonatkozóan tartalmazza
- a) a tűzjelzés tartalmi követelményeit,
 - b) az alkalomszerű tűzveszélyes tevékenység szabályait,
 - c) a tárolásra vonatkozó előírásokat,
 - d) a nyílt láng használatára és a dohányzásra vonatkozó korlátozásokat,
 - e) a tüzelő- és fűtőberendezések, továbbá az elektromos berendezések használatának előírásait,
 - f) a tűzoltási felvonulási területre vonatkozó szabályokat,
 - g) a közművek főelzáró szerelvényeinek helyét,

- h) a lakók, illetve az ott-tartózkodók riasztásának és menekülésének lehetséges módjait,
 - i) a tűzvédelmet biztosító eszközök, berendezések használatára vonatkozó előírásokat és
 - j) a tűzvédelmi házirend készítőjének nevét, elérhetőségét, aláírását, valamint a készítés dátumát.
- (3) A tűzvédelmi házirendet a készítésére kötelezett a tűzvédelmi helyzetre kiható változás esetén legkésőbb a változástól számított 30 napon belül átdolgozza és naprakészen tartja.
- (4) E szakasz alkalmazásában lakó- és üdülőegység a lakás, valamint a kereskedelemről szóló törvény szerinti szálláshelynek nem minősülő üdülő.

4. A tűzvédelmi ismeretek, a tűzvédelmi oktatás

- 6. §** (1) A gazdálkodó tevékenységet folytató magánszemély, jogi személy a tevékenység végzéséhez szükséges tűzvédelmi szabályok megismerése érdekében évenként biztosítja a munkavállalói, munkavégzésben részt vevő családtagjai részére a rendszeres tűzvédelmi oktatást, ha
- a) a Ttv. 19. § (1) bekezdése szerint tűzvédelmi szabályzat készítésére köteles,
 - b) a Ttv. 19. § (2a) bekezdés hatálya alá tartozik és az 1. melléklet szerinti általános tűzvédelmi szabályzatot alkalmazza vagy önként a 2. § szerinti tűzvédelmi szabályzatot készít, és
 - ba) az általa üzemeltetett, bérelt épületben, épületrészben menekülésben korlátozott személyek elhelyezése, ellátása, kezelése, nevelése, oktatása, gondozása, foglalkoztatása történik, vagy
 - bb) olyan épületet, épületrészt, szabadteret üzemeltet, bérel amely 1000 kg vagy 1000 l mennyiséget meghaladó fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes osztályba tartozó anyag – az üzemanyagotöltő állomásokon a kimérő szerkezetekhez kapcsolódó technológiai tartályokban tárolt üzemanyagot figyelmen kívül hagyva – előállítására, feldolgozására, tárolására szolgál, és az anyag robbanásveszélyes állapotban fordulhat elő.
- (2) A tűzvédelmi oktatás megvalósulhat személyes részvétellel vagy elektronikus úton. Az oktatás végrehajtását oktatási naplóban kell rögzíteni, és azt az érintettek aláírásával vagy elektronikus oktatás esetén munkavállalónként azonosítható módon igazolni kell.
- (3) A gazdálkodó tevékenységet folytató magánszemélyek, jogi személyek
- a) a saját munkavállalókon kívüli érintett személyekkel a rájuk vonatkozó mértékben megismertetik a szabályzatban foglaltakat,
 - b) az épület, épületrész biztonságos elhagyásának lehetőségét ismertető alaprajzot elhelyezik
 - ba) a 20-nál több férőhellyel rendelkező kereskedelmi szálláshelyek szobáiban,
 - bb) az olyan közösségi rendeltetésű önálló rendeltetési egységek közösségi tereiben, amelyek menekülési útvonalait nem jelölik menekülési jelek és az alapterületük meghaladja az 500 m²-t.
- (4) A (3) bekezdés b) pontja szerinti alaprajzon fel kell tüntetni a menekülési útvonalakat, kiürítési lehetőségeket, az alaprajz kifüggesztésének helyét, a tűzjelzés lehetőségeit, a tűzvédelmi eszközöket, továbbá az alaprajzot kiegészítő, magyarázó szöveggel ismertetik az épület biztonságos elhagyásának módját. A magyarázó tájékoztatást a külföldiek által is igénybe vett kereskedelmi szálláshelyeken angol és német nyelven, valamint szükség szerint további idegen nyelven is el kell helyezni.

5. Záró rendelkezések

7. § Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

8. § Hatályát veszti a tűzvédelmi szabályzat készítéséről szóló 30/1996. (XII. 6.) BM rendelet.

Dr. Pintér Sándor s. k.,
belügyminiszter

1. melléklet a 101/2023. (XII. 29.) BM rendelethez

ÁLTALÁNOS TŰZVÉDELMI SZABÁLYZAT**I. Bevezetés**

1. Az Általános Tűzvédelmi Szabályzat kiterjed
 - a) a gazdálkodó szervezet munkavállalóira, és a szervezettel kapcsolatba kerülő személyekre,
 - b) a gazdálkodó szervezet által üzemeltetett, bérelt épületre, épületrészre, szabadterre,
 - c) a b) pont szerinti helyszín területén tartózkodó személyekre és tevékenységükre.
2. Az Általános Tűzvédelmi Szabályzat nem mentesít az általános érvényű tűzvédelmi előírások betartásának kötelezettsége alól.
3. Az 1. a) pont szerinti gazdálkodó szervezet vezetőjének, munkavállalóinak és a gazdálkodó szervezettel kapcsolatba kerülő személyeknek (a továbbiakban: érintett személyek) tevékenységük végzése során kötelességük a tűzvédelmi előírások betartása.
4. A tevékenység végzése során figyelembe kell venni a helyszín tűzvédelmi helyzetet befolyásoló jellemzőit, sajátosságait.
5. A tűzvédelmi szabályok megsértése
 - a) hozzájárulhat a tűz keletkezéséhez;
 - b) veszélyeztetheti a benttartózkodó személyek biztonságát, a tűz elleni hatékony védekezést;
 - c) közigazgatási, polgári és büntetőjogi következményeket vonhat maga után.

II. A tüzesetek megelőzésére és a tűzbiztonságra vonatkozó általános szabályok

1. Az érintett személyek az általuk végzett tevékenység során
 - a) ne okozzanak tűz- vagy robbanásveszélyt, tüzet, robbanást,
 - b) ismerjék meg
 - a tevékenységük során előforduló gyújtóforrásokat, tűzkeletkezési lehetőségeket, a védekezés módjait és eszközeit,
 - a tűzvédelem biztosításával összefüggő feladataikat, kötelezettségeiket,
 - a tűzjelzés módját és lehetőségeit,
 - a tűz esetén végrehajtandó feladatokat,
 - a tűzvédelmi eszközök, felszerelések, berendezések használatát,
 - c) ne veszélyeztessék
 - a tűzvédelmi eszközök, felszerelések, berendezések hozzáférhetőségét, használhatóságát, működőképességét,
 - a menekülési útvonalak használhatóságát (eltorlaszolással, lezárással, egyéb módon)
 - a tűzoltóság beavatkozását.
2. Az érintett személyek tevékenységüket a rendeltetésnek megfelelő módon, az arra vonatkozó tűzvédelmi előírások betartásával végezhetik. A rendeltetéstől eltérő használat esetén a vonatkozó tűzvédelmi előírásokat érvényre kell juttatni.
3. Tárolási tevékenység során a tárolt anyag tűzvédelmi jellemzőinek (tűzveszélyesség, robbanásveszélyesség) figyelembevételével kell a tárolás helyét, módját, a tárolni kívánt anyag mennyiségét megválasztani, különös tekintettel az éghető folyadékokra, aeroszolokra és a gázipalackokra.
4. A berendezések, gépek, technológiák üzemeltetése, használata során a gyártói előírásokban, használati utasításban foglalt tűzvédelmi előírásokat be kell tartani, különös figyelemmel
 - a) az üzemeltetéshez szükséges tűzvédelmi ismeretek elsajátítására, a szükséges személyi felügyelet biztosítására,
 - b) a berendezés, gép és a környezetében tárolt, elhelyezett éghető anyag között tartandó távolság biztosítására,
 - c) a szükséges ellenőrzés, karbantartás, felülvizsgálat elvégzésére,
 - d) tűz- vagy robbanásveszélyt eredményező meghibásodás javítására, megszüntetésére.

5. Rendszeres és alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenység csak tűzvédelmi szempontból megfelelő helyszínen és módon végezhető.
6. Nyílt láng és egyéb gyújtóforrás csak a környezetben található éghető anyagok, tárgyak figyelembe vétele mellett, gyújtási veszélyt nem jelentő körülmények esetén alkalmazható.
7. A kiürítési útvonalak, közlekedők, lépcsők, kijáratok késedelem nélküli használatát folyamatosan biztosítani kell a kiürítéshez szükséges szélesség megtartásával, az ajtók nyithatóságának biztosításával.
8. A tűzoltóság beavatkozásának feltételeit a tevékenység végzése során folyamatosan biztosítani kell, kiemelt figyelemmel
 - a) az épületek megközelítésére, a tűzoltó gépjárművek közlekedésére, a kijelölt tűzoltási felvonulási út és terület szabadon hagyására, időjárási körülményektől független használhatóságára,
 - b) a tűzcsapok és más tűzoltó vízforrások, tűzoltást segítő eszközök megközelíthetőségére, használhatóságára,
 - c) a beavatkozást segítő információk, dokumentumok hozzáférhetőségére, rendelkezésre állására.
9. A tevékenység befejezése után, a munkahely, munkaterület elhagyása előtt
 - a) meg kell győződni arról, hogy tűzveszélyt okozó körülmény nem áll fenn,
 - b) a tapasztalt tűzvédelmi szabálytalanságot, az esetleges tűzveszélyt okozó körülményt meg kell szüntetni,
 - c) a hőtermelő, a tüzelő-fűtő és a villamos berendezések leállítását, üzemben kívül helyezését szükség szerint, a használati utasításban foglaltak alapján el kell végezni.

III. Magatartási előírások tűz esetén:

1. Aki tüzet, tűzre utaló körülményt észlel, az
 - a) telefonon jelzi a 112-es segélyhívó számon, az alábbi információk megadásával:
 - mi ég, mit veszélyeztet a tűz,
 - a tűz kiterjedése,
 - a tűz helyszíne (cím, emelet, egyéb, a helyszín pontos leírása, a megközelítést segítő információk),
 - van-e emberélet veszélyben, történt-e sérülés,
 - jelző személy neve, telefonszáma,
 - b) ha van az épületben tűzjelző berendezés, akkor annak kézi jelzésadóját működteti (a kézi jelzésadó jellemző piktogramját az 1. kép szemlélteti),

1. kép: Kézi jelzésadó szabvány szerinti jelölése

- c) értesíti a tűz esetén feladatot ellátó, illetve intézkedésre jogosult személyt (munkahelyi vezető, biztonsági szolgálat, portaszolgálat, egyéb),
 - d) értesíti az épületben tartózkodó személyeket a rendelkezésre álló lehetőségek szerint (pl. személyesen, hangosbmondón vagy más alkalmas módon) figyelembe véve az esetleges észlelési akadályokat (pl. cselekvőképességükben korlátozott személyek, hallássérültek, idegen nyelvet beszélők).
2. A tűz által veszélyeztetett területet, szükség szerint az épületet el kell hagyni az alábbiak szerint:
 - a) az érintett személyeknek a tevékenységüket be kell fejezni, kivéve azokat a tevékenységeket, amelyek befejezése további veszélyt okozhat, súlyosbíthatja a tűz következményeit,
 - b) gondoskodni kell a veszélyforrások megszüntetéséről, eltávolításáról, ha azokat a tűz veszélyeztetheti,

- c) ha van kijelölt menekülési útvonal, akkor azokat kell igénybe venni (a menekülési útvonal jellemző piktogramját a 2. kép szemlélteti),

2. kép: Menekülési útvonal szabvány szerinti jelölése

- d) menekülésre kifejezetten kijelölt felvonók, biztonsági felvonók kivételével a felvonók menekülésre nem használhatók, a kiürítés a lépcsőházakon keresztül történik,
- e) a menekülésükben korlátozott, valamint a helyismerettel nem rendelkező személyeket segíteni kell,
- f) füst jelenléte esetén a padló közelében jelenlévő frisslevegő réteget ki kell használni,
- g) ajtón való áthaladás után az ajtót be kell csukni a füst terjedésének korlátozása céljából,
- h) ha van kijelölt gyülekezési hely, akkor ott kell gyülekezni és várni a további utasításra (a gyülekezési hely jellemző piktogramját a 3. kép szemlélteti),

3. kép: Gyülekezési hely szabvány szerinti jelölése

- i) aki a veszélyeztetett területet saját erőből nem tudja elhagyni, az jelezze tartózkodási helyének megadásával telefonon vagy más módon (élőszóval az épület ablakából, egyéb módon).
3. A tűz oltását a rendelkezésre álló eszközökkel abban az esetben lehet megkezdeni, ha azt az érintett személy önmaga és mások veszélyeztetése nélkül végre tudja hajtani (a tűzoltó készülék jellemző piktogramját a 4. kép szemlélteti).

4. kép: Tűzoltó készülék szabvány szerinti jelölése

4. Az érintett személyek kötelesek a tűzoltóság tevékenységét elősegíteni.
5. A tűz esetén feladatot ellátó személyek kötelesek a feladatuk végrehajtására, amennyiben az önmaguk és mások veszélyeztetése nélkül végrehajtható, különös tekintettel az áramtalanításra, közműelzárásra, technológiai folyamatok leállítására.